

W kolejnym tomie z serii „Czarny Romantyzm” opublikowano dwa teksty źródłowe Józefa Sękowskiego, pisarza dwukulturowego, redaktora „Biblioteki dla Cztenija”, wybitnego orientalisty, postaci zagadkowej i dotychczas ocenianej jednostronnie. W jego twórczości łączą się elementy polskiej kultury romantycznej, wzbogacone wpływami prozy zachodnioeuropejskiej, a zwłaszcza chwytami parodii, ironii, gry intertekstualnej, pastiszu, satyry, fantastyki z wyraźnymi śladami czarnego romantyzmu i swoistego charakteru rosyjskiej świadomości estetycznej lat 30. XIX wieku. Za nowatorskie w historii badań dwóch literatur (rosyjskiej i polskiej) uważam to, że we wstępach Jarosława Ławskiego i Joanny Dziedzic analizowany jest charakter świadomości pisarza w kontekście tendencji kulturowych i artystycznych beletrystyki i publicystki rosyjskiej. Detaliczna analiza stanu badań twórczości Sękowskiego w literaturoznawstwie rosyjskim pozwala określić różne aspekty oraz podejścia do twórczości Wielkiego Mistyfikatora, znanego jako Baron Brambeus.

Z Recenzji dr hab. Natalii Maliutiny, prof. UR (Rzeszów, Odessa)

Postawiony sobie przez redaktorów „Czarnego Romantyzmu” zamiar przywracania literaturze polskiej autorów i ich dzieł mało znanych, wręcz zapomnianych, tym razem obarczony był sporym ryzykiem. O ile za Henrykiem Rzewuskim, autorem *Mieszanin obyczajowych przez Jarosza Bejłę*, którego Zygmunt Krasiński za prorosyjską postawę nazywał „zaprzaićcem” i „duchem z błota ulepionym”, przemawiały admiirowane przez współczesnych *Pamiętki Soplisy*, to Józef Sękowski, bohater niniejszej publikacji, takiego wsparcia był pozbawiony. Nadto, jak nieodwołalny wyrok, ciążyła na nim opinia Adama Mickiewicza, sformułowana w trakcie prelekcji paryskich, pisarza zdrajcy, narodowego renegata, co skutkowało tym, o czym piszą redaktorzy tomu, iż policzony został do twórców niegodnych badań.

Za niewątpliwy sukces uznać należy, że twórcom serii, wprowadzającym recenzowaną edycję w naukowy i czytelniczy obieg dwa utwory: *Wielkie posłuchanie u Lucypera* (1832) i *Fantastyczne podróże barona Brambeusa* (1833), udało się przesunąć punkt ciężkości z rejonów sporów o apostazję narodową Sękowskiego w sferę zagadnień pierwszorzędnych dla literatury polskiej. Bo ten poliglota, znawca języków orientalnych, prócz świetnej znajomości prozy zachodniej, polskiej i rosyjskiej, posiadał niebywale wrażliwy słuch literacki, umożliwiający mu prowadzenie skomplikowanej gry z czytelnikami za pomocą różnego typu mistyfikacji, pastiszu, parodii, ironii, odwołań do innych utworów (jak *Podróże Guliwera* – wyspa Laputa, *Niezwykłe przygody Barona Münchhausena*).

Z Recenzji dra hab. Bolesława Oleksowicza, prof. UG (Gdańsk)

Józef Sękowski

FANTASTYCZNE PODRÓŻE BARONA BRAMBEUSA

Józef Sękowski

FANTASTYCZNE PODRÓŻE BARONA BRAMBEUSA

ISBN 978-83-7657-217-8